

Slovenski dom

Stev. 142

V Ljubljani, ponedeljek 24. junija 1940

Leto V

Začetek pogajanj za premirje med Francijo in Italijo

Francoski pooblaščenca so po podpisu premirja z Nemčijo danes iz Compiègnea prileteli v Rim na posvete z Italijani

Italijanski pogoji so bili nocoj izročeni francoskim pooblaščencom

Rim, 23. junija. o. Francoski pooblaščenca za pogajanja o premirju so prispeli danes ob 15 s tremi nemškimi letali na rimsko letališče Littorio. Iz prvega letala, ki sta ga spremljala dva italijanska aeroplana, so ob 14.50 na rimskem letališču izstopili trije francoski častniki. V drugem letalu, ki je prispelo ob 14.55, so bili tudi francoski častniki, s tretjim, ki je pristalo ob 15, pa se je pripeljal višji francoski častnik in veleposlanik Noel. Zastopstvo francoskih pooblaščenec je sestavljeno iz šestih častnikov, veleposlanika Noela in večjega števila tajnikov in tajnic. Francoske pooblaščenke sta sprejela na letališču dva visoka častnika iz italijanskega vojnega ministrstva in dva uradnika zunanjega ministrstva, ki zdaj nosita orožje. Po pozdravih so se francoski pooblaščenec odpeljali z avtomobili v neko vilo, kjer so se čez eno uro začela pogajanja za premirje z Italijo.

Domnevajo, da bodo pogajanja za premirje z Italijo trajala dva do tri dni.

Rim, 23. junija. o. United Press poroča: Italijanska vlada javlja, da so bili italijanski pogoji za premirje s Francijo izročeni francoskim pooblaščencom ob 18.32 danes.

Rim, 23. junija. o. Uradno poročilo o pogajanjih za premirje med Francijo in Italijo pravi:

V nekem kraju blizu Rima so danes italijanski pooblaščenca izročili francoskim pooblaščencom pogoje za premirje. Italijo so zastopali grof Ciano, general Badoglio, admiral Cavagnari, general Priolo, general Roatta, Francijo pa general Huntzinger, poslanik Noel, general Pariot, admiral Leluc ter general Bergeret.

Bordeaux, 23. junija. o. Iz francoskih vladnih krogov poročajo, da pričakujejo, da bo vlada dobila italijanske pogoje za premirje se nocoj. Vlada je pripravljena sniti se na sejo takoj, ko bi prispelo prvo obvestilo iz Rima.

Bordeaux, 23. junija. o. Kancelar Hitler je maršalu Petainu poslal osebno sporočilo, da nemška vojska ne bo zasedla Bordeauxa, tudi če bi med pogajanjih za premirje z Italijo prodrla do mesta.

Glavni stan nemške vojske, 23. junija DNB: Včeraj 22. junija ob 18.50 nemškega letnega časa je bilo podpisano v Compiègnskem gozdu premirje med Nemčijo in Francijo. Z nemške strani je zapisnik podpisal Hitlerjev pooblaščenec šef vrhovnega poveljstva nemške vojske, general Keitel, s francoske strani pa kot pooblaščenec francoske vlade general Huntzinger. S tem podpisom pa se ni zvezana ustavev nemških sovražnosti. Sovražnosti se bodo ustavile šest ur potem, ko bo italijanska vlada sporočila nemškemu vrhovnemu poveljstvu, da je sklenjeno premirje med Francijo in Italijo. O vsebini pogojev za premirje pa še ni mogoče sporočiti nobenih podrobnosti.

Pred podpisom premirja je spregovoril francoski general Huntzinger, ki je dejal:

»Od svoje vlade, ki me je poklicala po telefonu, sem dobil zapoved, da podpišem dogovor o premirju. Preden to storim, bi rad dal naslednjo osebno izjavo:

Angleški podatki o nemških in italijanskih pogojih za premirje

Nemčija naj bi zasedla pol Francije ter vso atlantsko obal, Italijani pa sredozemsko obrežje Francije

London, 23. jun. o. »United Press« poroča: V angleških uradnih krogih je bilo moči dobiti o pogojih, ki sta jih Nemčija in Italija postavili Franciji za premirje, naslednje podatke:

Nemčija bo začasno zasedla vso francosko zahodno obalo ter vse ozemlje severno od črte Zeneva-Tours, to je približno polovico Francije. — Stroške za zasedbo bo morala nositi Francija. Vsa

Prisiljena po izidu bojev, da ustavi nadaljne vojskovanje, po katerem se je znasla na strani svojih zaveznikov, je Francija pripravljena sprejeti težke pogoje tega premirja. Francija ima pravico pričakovati, da bo pri nadaljnjih pogajanjih prevladoval duh, s katerim se bodo poživile skupne življenjske koristi med sosednjima velikima narodoma, ki želita živeti in delati v miru.

Za njim je govoril nemški general Keitel, ki je potrdil, da je dobil obvestilo, da je francosko zastopstvo pooblaščenca podpisati premirje. V zvezi s tem se je general Keitel omejil edino na to, da je častno za zmagovalca prav tako izkazati čast premagancu.

Nato se je začel podpis dogovora o premirju. Prvi je podpisal listino o premirju francoski general Huntzinger, za njim pa nemški general Keitel. Takoj nato so člani obeh zastopstev vstali in izkazali čast Francozom in Nemcem, ki so padli v vojni. Po končanem obredu so člani francoskega zastopstva odpotovali v Italijo.

francoska vojska bo demobilizirana in razorožena. Samo nekaj malega četa bo lahko odšlo v nezasedeno Francijo. Noben francoski oddelek ne sme zapustiti francoskega ozemlja.

Francosko vojno brodogradnjo mora vlada poklicati v francoske vode. Brodogradnjo bo razoroženo in internirano po nemških in italijanskih nadzorstvom. V Veliki Britaniji ne sme Francija poslati nobene ladje in pomorskega materiala.

Francoska vojska bo morala izročiti Nemcem v dobrem stanju vse topove, tanke, letala in strelivo. Francoske ladje ne smejo zapustiti pristanišč. Ladje, ki so izven Francije, morajo biti poklicane domov. Francoska vlada bo morala organizirati prevoz vrsta za Nemčijo in Italijo po morju.

Del francoskega brodogradnjo, ki ga bosta določili nemška in italijanska vlada, bo ostal na razpolago Franciji za varstvo njenih koristi v kolonijah.

Vsi nemški vojni ujetniki morajo biti izpuščeni, francoski vojaki pa bodo ostali v ujetništvu do podpisa miru.

Italijanske čete bodo po sporazumu z Nemčijo zasedle vso francosko sredozemsko obalo. Nemški motorizirani oddelki ne bodo prodirali dalje od Grenobla na jug in na vzhod. Iz francoske Savoie in Nice ter dela pokrajine Dauphine naj bi se po vojni ustanovila na videz samostojna država, ki bi bila odvisna od Italije. Vladal bi ji italijanski knez.

Francoska vlada bo obdržala oblast na majhnem ozemlju, a bo docela odvisna od Nemčije. Francoska vlada bi utegnla dobiti za prestolnico spet Pariz.

Francoske pomorske oblasti bodo morale Nemcem dati vse podatke o minskih poljih v zavezniških vodah.

Francija bo morala Nemčiji prepustiti vse zaloge blaga, ki bi lahko služilo za nadaljevanje vojne, in dati na razpolago Nemčiji vsa oporišča, ki prihajajo za ta namen v poštev.

Nemčija lahko vsak trenutek odpove premirju, ki se bo začelo izvajati po sporazumu med Francijo in Italijo, če bi se ji zdelo, da francoska vlada ne izpolnjuje prevzetih obveznosti.

Govor romunskega kralja o notranje politični spremembi

Bukarešta, 23. junija. o. Romunski kralj Karel je imel po obsežnih notranjih spremembah v soboto po radiu govor romunskemu narodu. Romunski vladar je v govoru dejal, da je na željo vodstva stranke narodnega preporoda prevzel vrhovno vodstvo nove državne stranke, imenovane »Stranke naroda«, prepričan, da bo s tem izpolnil svojo visoko dolžnost do naroda in države. Romunski kralj je nato dejal, da morajo biti v sedanjih časih Romuni složni. Končno je naslovil na narod, predvsem na romunsko mladino, vabilo, naj izpolni poslanstvo, ki mu je dano.

Angleški bombniki nad nemškimi industrijskimi mesti

London, 23. junija. o. Reuter: Letalsko ministrstvo poroča, da so težki bombniki britanskega kr. letalstva preteklo noč izvedli napad na važne tovarne letal in na skladišča v Bremenu, Kasselu, Rotenburgu in Göttingenu. Zadeta je bila tovarna letal »Fokker Wulf« pri Bremenu in sta nastali dve silni eksploziji. Med Osnabrückom in Bremnom je bilo uničenih šest vlakov, polnih oprave in streliva. Drugi oddelek britanskih bombnikov je bombardiral Kruppove orožarne v Essenu, kjer

Vesti 24. junija

Vse ameriške republike se bodo na vabilo Združenih držav udeležile važnega posveta, na katerem bodo razpravljali o zagotovitvi varnosti za ameriško celino proti morebitnemu napadu iz Evrope, hkratu pa se tudi posvetovali o usodi francoskih, angleških in holandskih posetev v ameriškem območju.

Anglija in Združene države so se začele pogajati o prodaji nekaterih angleških otokov v srednji Ameriki, poroča »New York Times«.

Nemški uradni list objavlja besedilo novih gospodarskih sporazumov z Jugoslavijo.

V Angliji je bil danes vpoklican letnik 1910. S tem vpoklicem se je zvišalo število angleške vojske na 2,800.000 mož.

V Moskvo je dopotovalo finsko gospodarsko zastopstvo na pogajanja s Sovjeti. Domnevajo, da bi Rusija utegnla pri tej priliki Fince spet obdolžiti, da jo ogrožajo, ker ne izpolnjujejo raznih pogojev, ter jim staviti podobne pogoje kakor Estoni in Letonski.

Medtem ko drugod besni strašna vojna, se je Jugoslavija s prijateljsko Italijo pogodila za leto dni novega obsežnega gospodarskega sodelovanja za medsebojno oskrbovanje s potrebnimi surovinami. To popolnoma odgovarja miroljubni politiki Jugoslavije, ki je prepričana, da je s pametnimi gospodarskimi zvezami najlažje mogoče izogniti se sporom med narodi. Tako izjavo je dal naš zunanji minister Cincar-Marković.

Angleške podmornice in letala so že v drugič hudo poškodovale največjo nemško bojno ladjo. 26.000 tonsko križarko »Scharnhorst«, ki je hotela odpluti v spremstvu 50 letal iz norveškega Trondhjemja na popravilo v Nemčijo. Križarka je bila zadeta s torpedom in s tremi bombami.

Angleška oborožena ribiška ladja »Moonstone« je pri Adenu v Rdečem morju zajela in privlekla v pristanišče veliko italijansko podmornico, poroča angleška poluradna agencija Reuter.

Iraški zunanji minister je odpotoval v Ankaru, kjer se bo s turško vlado posvetoval o usodi francoske Sirije.

Francoska vlada, je na današnji seji na predlog generala Weyganda, vzela generalni čin generalu de Gaulleu, ki je zadnje dni večkrat po londonskem radiu klical francoske vojske, mornarje, inženirje in delavce specialiste, naj takoj odidejo v najbližjo angleško postojanko, da bodo pomagali Angliji v boju zoper Nemce. Vest o generalovi odstavitvi je dal italijanski radio.

Sovjetska uradna agencija Tass je izdala poročilo, v katerem zanika vse vesti o tem, da bi bila Rusija v skrbih zaradi nemških zmag na zahodu in da bi se hotela zavarovati proti morebitnemu nemškemu napadu s tem, da je zasedla baltičske države in da zbira tam ogromne vojske. Rusija ima v baltičskih državah komaj 18 do 20 divizij, ne pa 150. Razmerje med Nemčijo in Rusijo je določeno po znani nenapadalni pogodbi. Dober sovjetski uradni nauk za tiste, ki so zadnje dni govorili na primer celo, da je Rusija dala Nemčiji ultimatum za izpraznitev Poljske in Češkoslovaške.

Francija je sama sebe obsodila na smrt, toda Anglija se ne bo uklonila. Vdaja Francije je največja žaložra v zgodovini, toda Francija ne bo umrla, pišejo danes angleški listi, ko razpravljajo o podpisu premirja med Nemčijo in Francijo.

Podpis premirja v Compiègneju pomeni konec sedanega socialnega reda v Franciji, sodi nemški list »Angriff«. Francoski in angleški imperializem mora za vselej izgubiti možnost kake politične ali vojaške akcije.

Angleško letalstvo je pri napadu na Berlin bombardiralo tudi nemško filmsko mesto Neubabelsberg. Povzročeno je bilo precej škode, nekaj ljudi je bilo ranjenih. Učinek angleških bomb je bil strašen, poroča dopisnik »Politike« iz Berlina.

V francosko vlado sta danes vstopila bivši predsednik Laval in bordeauxski župan Marquet.

Francoski pooblaščenca za pogajanja z Italijo so noč na potu v Italijo prebili v Münchenu.

Angleški torpedni čolni so potopili neko italijansko podmornico, pravi angleško vojno poročilo.

Železniške delavnice bodo sprejele nove učence

Belgrad, 23. junija. Glavne železniške delavnice bodo sprejele za šolsko leto 1940-1941 200 novih učencev, in sicer vsaka železniška delavnica po 40 učencev. V državi imamo pet takih delavnic, in sicer v Mariboru, Zagrebu, Sarajevu, Petrovargradu (Vel. Bečkerek) in Nišu. Pouk v teh šolah traja štiri leta in prejemajo učenci za časa šolanja v smislu odredb pravilnika o delavcih državnih prometnih ustanov za vsak delovni dan v prvem in drugem letu po 13.20 din, v tretjem letu po 15.40 din in v četrtem po 17.60 din. — Prošnje z vsemi potrebnimi dokumenti in ostalimi listinami, ki jih zahteva ta razpis, se morajo poslati tisti delavnici, v kateri želi biti kandidat zaposlen n ta najpozneje do 15. avgusta letos.

Francoski imperij se bo vojskoval dalje!

Izjave posameznih francoskih kolonij in poveljnikov

London, 23. junija. Reuter: Na uradnem mestu v Londonu izjavljajo danes, da podpis premirja od strani francoske vlade pomeni konec odpora francoske oborožene sile v evropski Franciji. V francoskih kolonialnih posestvih pa se opažajo znamenja, po katerih se more sklepati, da tam prevladuje odločnejši duh. Vrhovni poveljnik francoske vojske v Siriji general Mittelhauser je izjavil, da je pripravljen s svojo vojsko nadaljevati vojskovanje. V Indokini je izjavil generalni gu-

verner slično. V Tunisu je generalni rezident prav tako odločen nadaljevati boj. V Maroku, Senegalu, Kamerunu in Džibutiju hočejo civilne in vojaške oblasti nadaljevati z odporom. Britanska vlada je pripravljena na potrebne finančne žrtve, ki bi dovolile francoskim kolonialnim posestvom izvesti njihovo vlogo. Velika Britanija ravna v tem oziru po izjavi britanskega ministrskega predsednika, ki je poudaril, da se je treba boriti za Francijo tudi iz njenih kolonialnih posestev.

Nemško poročilo o prodiranju v Franciji

Glavni stan nemške vojske, 23. junija. Vrhovno poveljstvo poroča: Bitka v Alzaciji in Loreni se je končala 22. junija z vdajo obkoljenih francoskih oddelkov. Po sriditih bojih so naše čete ter naši odločni in odlični poveljniki spet izvajali veliko zmago največjega pomena. Nad 500.000 ujetnikov, s poveljniki tretje, pete in osme francoske armade in z večjim številom drugih generalov ter ogromen plen v orožju in vojnem materialu vseh vrst, je padel v naše roke. Najmočnejša utrdba v obrambnem pasu okoli Strasbourg, utrdba Mutzig na vzhodnem pobočju Vogezov, je bila včeraj zavzeta. Zdej dajejo odpor samo še nekateri odseki Maginotjevih utrdb v spodnji Alzaciji in Loreni ter posamezni oddelki v Vogezih. Ta odpor bo v kratkem zlomljen.

Na obali Atlantskega oceana so naši motorizirani oddelki prispeli vse do področja okoli pristanišča La Rochelle. Vojno pristanišče St. Nazaire je zavzeto. Med velikim plenom je tudi mnogo tankov, ki so jih pripravljali, da jih nalože na ladje.

V dolini Rodana so naše čete pri prodiranju iz Lyona proti jugu zavzele nove kraje. V bližini utrdb v Savojskih alpah, jugozahodno od Zeneve, so nemške čete izsilile prehod čez reko Rodan.

Pri ogledniških poletih nad francosko obalo so naši letalci med St. Nazairom in Gironde potopili pet tovornih ladij s skupno tonažo 30.000 ton, eno 10.000 tonsko prevozno ladjo in eno pomožno bojno ladjo. Prav tako so bili izvedeni 22. junija napadi predvsem na sovražna letališča severno od Bordeauxa. Pri teh bojih je bilo na letališču v Rochefortu uničenih 10 sovražnih letal z vžgalnimi bombami, 20 francoskih letal pa je uničil ognjen iz strojnici pri večkratnih napadih s kopnega. En hangar so bombe razrušile. Izgube sovražnega letalstva znašajo 22. junija 49 letal, od katerih jih je bilo šest sestreljenih pri spopadih v zraku, vsa ostala pa so bila uničena na tleh. Stiri nemška letala so izginila. Ena nemška podmornica je potopila sovražno 16.000 tonsko ladjo-cisterno, ki je plula sredi nekega sovražnega konvoja.

Letalske operacije v Afriki in nad Sredozemljem

Italijani so bombardirali Aleksandrijo in Biserto, Angleži pa Sicilijo

Kairo, 23. junija o. Danes so italijanska letala napadla mesto Džibuti in povzročila manjšo škodo. Dva Evropejca sta bila ranjena. Angleži so sestrelili dva italijanska bombnika. Posadka enega je pobila, eno pa so internirali.

Angleška letala so bombardirala Diredauo v Abesiniji in prizadejala sovražniku večjo škodo. Bombardirala so tudi letališče, kjer so uničile dve letali. Ravno tako so angleška letala bombardirala v Susi zbirališča čet in druge vojaške naprave. Vsa angleška letala so se srečno vrnila.

Nekje v Italiji, 23. junija. Italijansko vojno poročilo št. 12. pravi: Naše letalstvo je nadaljevalo z operacijami na vseh odsekih Sredozemskega morja. V noči 22. t. m. je bilo ob sijajnem napadu in brez vsakih izgub kljub močnemu odporu protiletalske obrambe uspešno bombardirano po-

morsko oporišče Aleksandrija v Egiptu. Prav tako je bilo bombardirano tudi oporišče v Bizerti. Kljub slabemu vremenu lete ogledniška letala neprenehoma nad morjem na napad našega letalstva na sovražne tanke in oddelke mostov. Sestreljeno je bilo eno štirimotorno sovražno letalo. V Vzhodni Afriki so naši Somalci zbili na tla eno angleško letalo. Sovražnik je bombardiral mesto Trapani na Sicilijo ter je zadel samo zasebne hiše. Ubilih je bilo 20 ljudi, 30 pa je bilo ranjenih. Med njimi je mnogo žensk in otrok. Naša lovka letala so sestrelila dve sovražni letali.

Konec sezone v obeh ljubljanskih gledališčih

Z dvema zadnjima premierama sta ljubljanska gledališča, dramsko in operno, zaključili letošnje sezono. Zda, ob sklepu, lahko zatrdimo, da je bila v celotni sezoni uspešna za Opero, ki je pokazala od zadnjega leta izreden napredek tako v delu in prizadevanju kakor v izbiri del in učinkovitosti njihove izvedbe, medtem ko je v Drami skoraj vsa sezona vladala nekakšna neorientiranost v programu in neka malodušna neveselost, ki je na akterje uplivala v izdatni meri zaradi tega, ker so čutili tudi pri občinstvu ne morda odkrito nezadovoljnost, pač pa nekakšno pasivno vdanost v prenašanje tega, kar se jim je nudilo, vdanost, le redko pa navdušenje. Ne mislimo reči, da bi bila bilanca letošnje dramske sezone v celotni negativna: Dve, tri predstave so bile izvedene v veličastnem slogu in tudi dela sama so izprizila roko, ki bi utegnili imeti srečo po izbiranju, in okus, ki bi povprek lahko našel prikladno, če bi se z večjo brigo zamujal ob primerjanju tega, kar ima literatura na razpolago. Ob gostovanjih tujih prominentov smo se tudi lahko prepirali, da se sposobnosti našega dramskega ansambla lahko brez skrbi primerjajo s kvaliteta mi katerega koli. Zadnje čase je Drama prišla še prav posebno v stiske, ker je nekaj njenih najodličnejših, dejansko nena- domestljivih članov bilo poklicanih v službo domo- vini. Mesto Talijinih kostumov so morali obleči Marsove.

V operi je bila zadnja premiera čudovita opera

Georges Bizet: »Carmen«

To nesmrtno delo Georgesa Bizeta so pripravili režiser Ciril Debevec, dirigent dr. Danilo Svara, scenograf inž. Franz, zborovodja R. Simoniti in koreograf inž. Golovin. Prvemu se je posrečilo pametno razporejanje in premikanje statistik, ekonomično, pa hkrati ob slogu in časovni ter miljejski barvanosti Bizetove glasbe ter zgodbe tudi logično operiranje z glavnimi akterji, — v celotni je spodobna in učinkovita zunanja podoba dela vstala pred nas iz pisanih strani libreta in nam približala romantično fabulo v pestrosti ter živosti. Drugi je dobro upravljal svoje moč, pravilno pod- državal dramatičnost in lirična mesta oživljal s čedno razboritostjo. Scenograf Franz se je tokrat postavil z neverjetno dobro pogojenimi prizorišči ter dokazal, da razumeva in opravlja svoj posel z

vzgedno serioznostjo. Kar je mogel, je svojemu zboru dopovedal R. Simoniti, pa tudi inž. Golovin je prispeval k izvedbi, kolikor je le mogel. Gotovo zasedba »Carmen« s Kogejevo ni ide- alna, vendar moramo reči, da za naše razmere za- dovolj. Dobra doma Josaja je dal J. Franc. v vlogi Escamilla se je spet postavil Janko. Mo- ralesa je pel Anžlovar, Lupša je bil Junja (pev- sko dober, igralsko pa je tu pa tam nemilo udaril z deplasiranimi kretnjami. Glasovno ne po- sebno ustrezajoča, igralsko pa prav v redu tiho- tapca sta bila B. in M. Sancin. Pohvaliti je treba Ribičeva, pa tudi Polajnarjevo in Poličeva. Dobro nositi eksotične kostume pa je umetnost. S tem so se še najbolj postavile baletke.

V Drami je bila letošnja zadnja premiera:

Roman Newiarowicz: »Ljubim te«

Poljskega dramatika Romana Newiarowicza smo spoznali že v »Hollywoodu«, in z iste plat- smo ga tokrat tudi v njegovem delu »Ljubim te«. Prijajo li teme, ki nosijo za širše sloje gledalcev mikavno vzdušje internacionalnosti, teme iz sveta bančnikov, filmskih mogotcev, zvezd, pustolovskih tipov in gracioznih vil sedanjega časa. Spretno, ele- gantno se obrača v tem miljeju, njegova zgovor- nost in okretnost nosi tisti superiorni lahkomisel- ni borvivantski ton, ki si ga lahko privoščijo sili in vsa vjena ljudje, ali pa tisti nadarjeni in bistroumni reveži, ki se začitijo v polni moči, ko po dolgem času spet oblečejo dobro krojeno novo obleko, in si lahko privoščijo majonezo me- sto žganec. Newiarowiczeva zgovornost in gib- nost presenečata in dražita: simpatični sta, ker je daleč za njima neke skrivne trmasto pritačevana nezadovoljnost. V svojem delu »Ljubim te« je to težje spoznati, po vsem videzu se od duhovito igranja v slogu kakšnega Herczega, vedro, lahko- miselno, majčkeno posmehljivo, z rahlo zadrževano ambicijo, da bi ugajal radi esprita. Reči moramo, da s to rečjo nikjer ne dirne neprijetno, niti ne postane prečiten. Lahka reč, ki gledalca prav prijetno zabava in mu pripravi fleten večer.

To »dvoosebno« zadevo sta v režiji dr. Krefta pripravila S. Jan in Vida Juvanova, ki sta še en- krat dokazala, da spadata med najvrstejše opore ljubljanske igralske umetnosti.

Ljubljana od včera do danes

Soparno je bilo včerajšnje popoldne, vroče kakor že lep čas ne. Prav gotovo je bilo pričako- vati nevihte. Za spremembo je tokrat grozil jug. Pa ni bilo vse do večera prav nič hudega. Da- našnje jutro je že prav kmalu zagrozilo, da bo dan deževen. Mogoče grmade črnih oblakov so se valile od vseh strani in prodirale proti severu. K sreči pa se je zdrnil severni veter, ki se tudi ne da kar tako ugnati v kozji rog. Z vsa silo si je oblakom naletu postavil po robu. In upi- ranje je bilo uspešno. Kar kmalu so bili oblaki porinjeni nazaj proti jugu. Sveži veter je zapihal po mestnih ulicah okrog poldneva, bela, jarka svetloba je obilja svet, veselo se je zasmajalo son- ce in sinjina neba je postala kar neverjetno pla- va. Krasen poletni dan se je napravil, ko nihče ni pričakoval.

Kaj so danes počeli Ljubljančani

Pogumnejši meščani so že jutraj zgodaj odri- nili ven, malo »na lepše«. Odpeljali so se z vlaki in avtobusi proti Gorenjski, čeprav ni bilo videti, da bodo dan preživeli, ne da bi jih pošteno namo- čilo. Ni jim bilo žal, da so bili tako pogumni. Tako krasnega popoldneva že lep čas ni bilo kakor je bilo danes, in povrh jim ni bilo treba osta- jati v mestu ali gledati v bližnji njegovi okolici samih znanih obrazov.

Drugi, pohlevnejši, so se odpravili na običajne izlete v bližnjo okolico: na Šmarno goro, k Sv. Ka- tarini, na Kurešček, na Polževo in se vse druge priljubljene izletne točke, kamor po Ljubljano ob nedeljah in praznikih tako rado zahaja. Seveda so izmučeni od dolge poti ter romanja čez hrib in plan sedli na prijazen senčnat vrh kakšne dobre, široko znane gostilne. Vrček pivja jim je pogasil žejo (marsikdo pa je spil tudi več, za vsak slu- čaj, da se ga ne bi žele še enkrat lotiti), lakoto pa so si utešili s poštenim zalogajem. Zvečer še pot na vlak — toliko so že gledali, da do postaje niso imeli predolge poti — potem pa z iskrim hla- ponom spet v mesto, kjer so se dobro razpolo- ženi podali na domove in trudne glave naslonili na mehka zglavja, da se bodo spočili za delavnik, ko bo treba biti čisto pri britis in pri vseh teles- nih močeh. Še preden so zadremali, pa so si de- jali, da je bilo preklemano lepo in da bodo pri- hodnjo nedeljo spet šli, če le ne bo dežja. Tako je treba preživeti praznični dan, so si mislili. Me- sta imamo že itak med tednom dovolj, kdo bi še v nedeljo pasel v njem puščobo.

Spet tretji so šli kar k prvi vodi, na kopaljšča in k Ljubljani, na Savo ter k Gradaščici. Kdor se ni kopal, se je pa sončil, prav do zgodnjega ve- čera je bila za to prilika. Jutri pa se bodo že pred svojimi bledimi tovariši in tovarišicami po uradih, po trgovinah in delavnicah postavljali z imenitno rjavo barvo.

Nekateri so dan preživeli s tem, da so se pred koslom in po njem sprehajali po mestu ter si ogledovali izložbe, poslopja in ljudi, ki so se prav tako potikali okrog ali pa so hoteli k določenemu cilju. Nekaj jih je šlo popoldne v kino. Nedelja je bila mirna, prav poletno pisana z vrvežem vojakov, kuharic, delavcev in drugih ljudi, ki ob delavnikih nimajo časa, da bi se sprehajali po asfaltu ter se razgledovali.

Rdeči križ na vseh mestnih ulicah

Rdeči križ je včeraj in danes v našem mestu priredil nabiralni dan. Spretni organizatorji so postavili svoje zastopnike — v prvi vrsti prav za prav zastopnice — po vseh ulicah čisto s strate- skega, neverjetno doslednega vidika. Mostrsko so zasedli vse ulice in prehode. Vsi stanovi so bili zastopani. Razen študent in šolske mladine smo opazili, da so prodajale listke po 50, po 20, po 10 in po 1 dinar tudi najodličnejše ljubljanske gospe. Povsod so bile razpostavljene mizice, za njimi stol, na njih pa praporeček Rdečega križa. Zdi se, da se je tokrat nabiralna akcija izredno posrečila, kajti včeraj in danes skoraj ni bilo moči na ulici srečati Ljubljančana, ki ne bi imel pripetega vsaj be- lega listka z majhnim Rdečim križem. Upajmo, da bo ta človekoljubna nabiralna akcija rodila popoln uspeh tako, da se bo organizacija poslej lahko oskrbela z najpotrebnejšim materialom.

Glasove so jim preskušali

Uprava našega opernega gledališča si je iz- mislila sijajno reč: vsako leto bo odsej prirejala pevski večer, na katerem bodo lahko javnosti po- kazali, kaj znajo in kaj veljajo vsi »verificirani« in »neverificirani« pevci. S tem bo dala priliko

tistim pevcem, ki imajo dober, pa neizoliran gla- sovni material, da se bodo lahko izsolali in si »napravili pot«. V ta namen bo baje določenih kar 40.000 dinarjev.

Slovenci smo narod pevcev, toliko pevkish talentov kot jih je v naši deželi, prav gotovo zlepa ni nikjer najti. To je že staro znano dejstvo in da je tako, se je pokazalo tudi ob tej priliki. Nobeden od pevcev in pevk, ki se jih je za pre- skušanje prijavilo naravnost ogromno število, ni bil recimo »čisto zanič«. Tudi najslabši so je kar vsaj za silo urezali in bi v marsikakšnem zboru predstavljali »hrbtenice moštvas«. Nekateri pa so zapeli tako dobro, da jih je občinstvo nagradilo s prisrčnim aplavzom in navdušenjem, kakor resni- ne mojstre opernega odra.

Pred nocojšnjim glavnim večerom je operna uprava priredila dve javni preskušnji. V soboto popoldne se je razvrstila en del, danes popoldne pa drugi. Kar po tri ure je trajalo obakrat, in gla- dalska dvorana je bila obakrat lepo zasedena.

Na sobotni preskušnji ni bilo v splošnem tako dobrih moči kakor so bile na nedeljski dopoldan- ski. Kljub temu, da je treba prav gotovo precej upoštevati neizogibno tremo, so poslušalci za marsikoga med njimi ugotovili, da posebna pevka korifeja ne bo nikdar postal. Nekaj pa jih je tudi v soboto že prav prijetno presenetilo.

V nedeljo popoldne so se potem občinstvu predstavili glavni »asli«. Dva odlična tenorista sta bila pred njimi, pa tudi trije, štirje baritonisti z odličnim glasovnim materialom. Pevke, altiste in sopraniste so se tudi kar dobro odrezale. Dve, tri med njimi so zapele že kar tako, da jih je človek poslušal z resničnim navdušenjem. Seveda so šolani glasovi imeli lažje stališče, ker so svoje pesmi podali v lepši obliki. Nešolani so prvič imeli večjo tremo, drugi pa so peli seveda bolj robato ali pa tako, kakor si je pač že vsak med njimi na svojo pest ustvaril mnenje o vokalni kulturi. Lju- dje z bolj izdelanim smislom za prikritje, še ne na belj dan izrabljene talente, so seveda z veliko pozornostjo poslušali tudi njihovo petje. In reči je treba, da je bilo tudi teh talentov kar nekaj med pevci in pevkami, ki so šli čez oder. Posebnost je bila na prireditvi še, da je nastopil tudi aktivni članik naše vojske. Prav čeden in čvrst bariton je to. Pa tudi dva vojaka sta nam dobro zapela svoje pesmi.

Nocoj je bil v operi prav pevkish večer. Naj- boljše tri pevce je občinstvo izglasovalo s poseb- nimi glasovnicami. Lahko to glasovanje seveda ni bilo, ker je bila izbira precej enja.

Nedeljsko popoldne na Orlah, kjer zorijo češnje

Kdor jo ni včeraj popoldne mahnil v hrib nabirat borovnice, ta je imel že v soboto nekaj za bregom. Spomnil se je, da je sedaj čas, ko se na Orlah med zelenim listjem in v skromnem soncu vabljivo smehljajo češnje in zapeljivo vabijo s svojo barvo obiskovalce. Kdor je le mogel na noge, jo je včeraj popoldne ubral po cesti ali gozdu proti Orlam, da bi poskusil sladki sadež, ki ga je v Ljubljani, vsaj kar je boljše, še precej dragi. Marsikateri družinski poglavar se je moral vdati in odriniti z družino »dol po cesti«. Miko je gledal, kje bog roke vneli in si na tistem misli, da bodo že prišli boljši časi, ko bo diktatura žepa v prah poteptana.

Prav lep sprehod je bil in vsak se je lahko na- jedel češenj do mile volje. Ne samo otroci, ampak tudi taki, ki so že »iz perja zlezli«, so se imeno- »pokroftali« s sladkimi češnjami, ki jih je letos precej. Za majhen denar, tri ali štiri dinarje si jih dobil liter in če si jih dvakrat poklical na mizo, se nisi mogel pritožiti, da imaš bolan želodec.

Otročje velike oči so bile že z manjšo mero zadovoljne. Vsak si je poiskal kotiček, kjer mu je bilo najbolj všeč: na travi ali pa za mizo, kdor seveda je mislil, da več premore.

Ljudje pa niso mislili samo na nagajivi že- lodec, ampak so prinesli s seboj razna godala, da bi bila tudi srca deležna prijetnega veselja. Har- monike, kitare in vsa taka »ljudska« glasbila si slišal. Ljudje so bili veselo razpoloženi in ni- komur se ni nič kaj mudilo domov. Kdor je bil motoriziran, ta je še lahko malo poseled. Mamice z drobižem pa so morale o pravem času domov, ker polnemu otročjemu želodcu se je hotelo spat, ali pa je bilo treba hitro poiskati primerne go- stora, ker znotraj se je nekam čudno oglašalo in

Važna izjava predsednika naše vlade:

Prijateljstvo z Nemčijo - temelj naše zunanje politike

Berlin, 23. junija. Nemški poročevalski urad: Predsednik ministrskega sveta kraljevine Jugosla- vije Dragiša Cvetković je sprejel našega belgraj- skega dopisnika dr. Gruberja ter mu dal naslednjo izjavo:

Politika Jugoslavije ima jasne in določene cilje. Ti cilji so izraz stalne težnje, da ohrani do- bre in prijateljske odnose z vsemi sosedmi, da bi tako v balkanski in podonavski Evropi čim bolj okrepilo tvorno sodelovanje, brez katerega ne mo- re biti blagostanja. To politiko, ki je v skladu s pravim razpoloženjem slojev našega ljudstva, Ju- goslavija že več let dosledno izvaja. Ta politika je že rodila dobre sadove v vseh smereh.

Ko je izbruhnil vojni požar, je vlada, ki ji imam čast predsedovati, takoj v duhu te svoje že zgodovinske politike razglasila najstrožjo nevtral- nost ter se odločno trudila, da to politiko nevtral- nosti izvede na vseh področjih naše državne in narodne delavnosti. Takšno jasno in odkrito sta- lišče Jugoslavije je pomagalo, da se je v tem delu naše celine ohranil mir in da so narodi tega dela Evrope ostali izven vojnega požara.

Odnosaji sodelovanja in prijateljstva Jugosla- vije z Nemčijo, so bili vzpostavljeni že mnogo prej, preden je ta močna država postala naša nepo- sredna sosedja. Ti prijateljski odnosaji so sčasoma postali čedalje globlji in so prišli do posebno mo- čnega izraza na področju gospodarskih zvez. Na tem poslednjem področju nam obojestransko ko- risti se dalje narekujejo, da razvijamo čim tesneje sodelovanje, ki se je tudi v času vojnih motenj v celotnem obsegu ohranilo ter že s tem pokazalo, kako je zdravo in da temelji na naravnih pogojih. Kajti ne samo, da se gospodarstvi naših držav tako- skladno izpolnjujeta, temveč Jugoslavija poleg tega predstavlja dragoceno vez med veliko indu- strijsko proizvodnjo Nemčije in poljedelskimi dr- žavami bližnjega vzhoda.

Predsednik vlade Cvetković je v razgovoru z našim dopisnikom posebno poudaril, da je njegova vlada, ki uživa zaupanje kneza namestnika, brez- pogojno odločena v vseh razmerah nadaljevati se- danjo pot zunanje politike, ter da zlasti želi od- nosaje dobrega sosedstva in prijateljstva z Nemčijo razviti na vseh področjih.

Zakaj je Francija morala podpisati premirje?

Uradno francosko pojasnilo o vojaškem in pol tličnem položaju

Bordeaux, 23. junija. Havas: Francoska vlada je snoči in danes popoldne preučevala nemške pogoje za ustavitve sovražnosti, pogoje, ki jih je kancler Hitler sporočil francoskim pooblaščenem v compiegenskem gozdu. Vlada bo šele po konča- nih razgovorih z nemškimi in z italijanskimi po- oblaščenimi mogla na splošno oceniti ta dvojna po- gajanja. Prav tako še ni mogoče ničesar reči o mi- rovnih pogojih samih. Vsaka primerjava s skoraj- šnjo preteklostjo bi bila zaman.

Prva točka, ki bi jo bilo treba omeniti, je ta, da se je vlada maršala Petaina izrazila v popolni svobodi brez grožnje in pritiska od strani naspro- tnika, in da bo upoštevala ter skrbela samo za najvišje koristi in čast domovine.

Druga bistvena stvar je, da so Francozi pri- pravljani sprejeti nadaljevanje boja, čeprav tudi v svojih kolonijah, če bi se nemški pogoji vladi zdeli popolnoma neskladni z narodno in vojaško častjo. Vojaški položaj — kakor je predvčeraj- šnjim dejal maršal Petain — je veleva, da je treba prositi za premirje. Nemoj se v Normandiji in Bretanji osvojili ozemlje vse do Loire, pariško kotlino ter zatem prekoračili Cherc, prodrli v do- linah Alier, Loire in Saonne do Clermont-Fer- randa, Roannea in Lyonsa ter dalje, ko je vlada dobila besedilo nemških pogojev za ustavitve so- vražnosti. Polovica državnega ozemlja je bila za- vzeta. Na nekaterih točkah se naše čete še sijajno bore, druge čete pa se umikajo in se jim pridru- žujejo dolge vrste beguncev. Bitka pri Toursu je znatno zadržala sovražnika. Čete v Alzaciji in

Lorraini, ki so ostale nasproti sovražni bojni črti, so bile preurejene v ogromne četverkotnike ter so povzročile sovražniku največje težave. Ta ve- lika dejanja kakor tudi napadi z boka, ki jih je izvedla alpska armada, predstavljajo sijajna de- janja, ki jih ne bo mogel izbrisati splošen poraz, ki se je vsak dan bolj kazal na bojiščih. Številke, ki jih je navedel maršal Petain, ko je omenjal, da je Francija leta 1940 imela 500.000 vojakov manj, kot leta 1917, da je razpolagala z 10 namesto 85 britanskimi divizijami, da ni mogla računati na 56 italijanskih in 48 ameriških divizij, bi bilo odveč razlagati. V zadostni meri namreč morejo po- kazati, da ni mogoče nadaljevati vojne. Razen tega je bil ves britanski ekspedicijski zbor poslan na- zaj v domovino. Odveč bi bilo misliti na bodo- čnost, ki čaka Francoze. Treba je, kakor je to od- ločno zahteval predsednik vlade — vzeti nauk od izgubljenih bitk.

Razen gospodarskega in finančnega okrevanja, za katerega bo treba leta in leta neprestanih na- porov, se bo treba poboriti za moralni dvig, ki je brez dvoma najnujnejši, in sicer v neugodnem ozračju, ki mora še okrepiti odločnost in voljo. Duh uživanja — je dejal maršal Petain — je zma- gal nad duhom pripravljenosti za žrtve.

Naj pride v katerem koli trenutku povelje, da se ustavijo boji, vendar bo treba sprejeti besede predsednika vlade »da boj ostane isti« in da bolj kot kdaj prej zahteva, da se vsi Francozi zberejo okoli vlade. Zda gre za obnovev dela v Fran- ciji, ki ne bo nazadovala kljub težkim pogojem, ki bodo postavljeni.

Predsednik angleške vlade o premirju med Francijo in Nemčijo

Francija bo na milost in nemilost izročena Nemčiji in Italiji

Anglija se bo vseeno borila naprej

London, 23. junija. o. Reuter: Predsednik bri- tanske vlade Churchill je ob sklenitvi premirja med Francijo in Nemčijo dal izjavo, v kateri je med drugim rekel:

Britanska vlada je sprejela z boleščjo in pre- senčenjem vest, da je francoska vlada v Bordeaux sprejela vse pogoje, ki so jih ji narekovali Nemci. Britanska vlada ne more verjeti, da bi bila kate- ra koli druga francoska vlada, svobodna, neod- visna vlada, ki bi se naslanjala na ljudstvo, mogla sprejeti takšne pogoje. Ti pogoji, če jih bodo spre- jeli vsi Francozi, ne bodo dali samo Francije, tem- več tudi vse njeno cesarstvo na milost in nemilost nemškoitalijanskim diktatorjem. Ne samo, da bo francoski narod podjarmljen in prisiljen delati proti svojem zavezniku, ne samo, da bo fran- coska zemlja s privolenjem vlade v Bordeaux kot sredstvo za napad proti zavezniku, pač pa bodo tudi vsi viri francoskega imperija ter fran- coska mornarica prešli v sovražne roke, da bi so- vražnik dosegel svoje cilje.

Britanska vlada je trdno prepričana, da bo, pa naj se zgodi kar koli, mogla nadaljevati vojno brez ozira na to, ali bo vojskovanje potekalo na morju, zraku ali na kopnem in da se bo vojsko-

vala do konca, ki bo kronan z uspehom. In ko bo Velika Britanija zmagala, bo kljub koraku seda- nje vlade v Bordeaux zmagala tudi stvar fran- coskega naroda. Britanska zmaga je edino upa- nje za veličino Francije in za svobodo njenega naroda. Drzni ljudje iz ostalih držav, ki so jih Nemci podrgli, se bore odločno v vrstah bojevn- kov za svobodo.

Zaradi tega britanska vlada kliče vse Fran- coze, ki niso pod oblastjo sovražnika, da jo pod- pro pri izvajanju njene naloge in da tako omo- gočijo zanesljivejši in hitrejši konec te vojne. Bri- tanska vlada kliče vse Francoze, naj bodo zdaj kjer koli, da z vsemi sredstvi podpro prizadevanja za osvoboditev, prizadevanja, ki so gromna, a ki bodo privedla do zmage.

Razglas nove estonske komunistične vlade

Reval, 23. junija. o. Predsednik nove komu- niščne vlade je dal po radiu izjavo. V izjavi stoji, da bo nova vlada v zunanje političnem oziru vzdr- ževala redne odnose z vsemi državami, zlasti pa se bo prizadevala, da se bodo izpolnjevale določe neenapadalne pogodbe, ki jo ima Estonija s Sovjet- sko zvezo.

V notranji politiki bo vlada uveljavila demo- kratične ljudske pravice. Razpustila bo parlament in izvedla nove volitve. Ministrski predsednik je sporočil, da bodo razpuščene vse organizacije, ki so sovražno razpoložene do estonskega naroda. Spoštovale se bodo pravice narodnih manjšin, ki žive v Estoniji.

kiro tako močno udaril po levi roki, da mu jo je močno poškodoval.

Vlom sredi mesta. Doslej neznani storilec je v pretekli noči vlomil s ponarejenimi ključi v Ljud- sko kuhinjo na Slomškovem trgu. V kuhinji sta bili dve ročni blagajni, v katerih je bilo skupno 100 din, nekaj računov in nekaj blokov ter štati- piljka. Storilec je brskal tudi po drugih prostorih, vendar ni ničesar našel. Izgleda, da se mu vlom ni izplačal. Iskal je denarja, tega pa ni našel.

Tatvine koles. Delavcu Stanku Potočniku iz Tenzega je bilo izpred neke gostilne ukradeno 400 dinarjev vredno kolo znamke Gürcke, rudar- ju Imbru Petrincu iz Peterne pri Zlatariju je nekdo izpred sodišča odpeljal 1000 din vredno kolo znamke Elfa. Nekli kolesarki pa je tat s ko- lesa, ki ga je prislomil na zid neke gostilne, od- nesel kosa, v kateri je imela dve kokiši.

Velika tatvina. Posestniku Francu Lorberju na Malni je bilo v opoldanskem času vlomljeno v stanovanje. Tat mu je odnesel 3.300 din goto- vine. Tat se je očividno mudilo, ker ni utegnil pregledati neke knjige, v kateri je Lorber imel skritih 6000 din. Vlom je osumljen bivši sosedov hlapec, ki se je v času vлома sukal okoli Lorber- jeve hiše in kateremu so bile razmere pri Lor- berju dobro znane.

Naročajte Slovenski dom!

Od tu in tam

Vtis o mladostnosti, življenjski silji in močnem ritmu, v katerem živi vaše ljudstvo, to je bilo zame najzanimivejši in najvažnejši, je dejal jugoslovanski veleposlanik v Rimu, dr. Danilo Gregorić, italijanski prosvetni minister Bottai, ko se je te dni razgovarjal z njim. »Dobil sem vtis velike sile,« je nadaljeval, »vtis silnega naroda pri delu na vseh področjih kulturnega življenja. Z velikim zadovoljstvom sem opazil na vseh straneh mnogo razumevanja za Italijo in za njeno ljudstvo. Posebno pade v Jugoslaviji v oči dejstvo, da so intelektualni krogi ne samo zelo dobro obveščeni o vseh sodobnih pojavih kulturnega življenja po svetu, pač pa tudi, da se povsod čuti velika želja zavzeti v tem kulturnem življenju ono mesto, ki ga Jugoslavija zasluži.«

O vprašanju ureditve železniskega prometa iz Jugoslavije na Madžarsko ter obratno bodo razpravljali jutrišnji ponedeljek v Splitu jugoslovanski in madžarski železničarski zastopniki. Sestala se bo namreč tam mešana jugoslovansko-madžarska komisija pod predsedništvom ravnatelja zagrebskega železniskega ravnateljstva inž. Terčka. Napovedujejo, da se bo tega zasedanja udeležilo najmanj 30 zastopnikov z obeh strani. Ni dvoma, da bodo na zasedanju doseženi zadovoljivi uspehi, posebno še zaradi tega, ker se zadnje čase ustvarja vedno tesnejše sodelovanje med Jugoslavijo in Madžarsko na vseh poljih.

Konferenca med vodilnimi političnimi osebnostmi našega notranje-političnega življenja se v Belgradu nadaljuje. Tako sta se razgovarjala predvčerajšnjim o najvažnejših političnih vprašanjih predsednik vlade Dragiša Cvetković in podpredsednik dr. Maček. Zvečer istega dne pa je bila v kabinetu predsednika vlade daljša konferenca, ki so se je udeležili Dragiša Cvetković, dr. Maček, ban dr. Subašić in minister brez listnice dr. Konstantinović. Ta posvetovanja so bila po konferenci, ki sta jo isti dan dopoldne imela dr. Maček in dr. Subašić sama.

Notranji minister Stanoje Mihaldžić je te dni obiskal številne kraje v Južni Srbiji in je po tem svojem nadzorstvenem potovanju dal časnikiarjem izjavo, v kateri je med drugim dejal: Posebno mi je padlo v oči, da je ljudstvo v teh krajih nenavadno resnično in mirno, delavno in varčno. Čeprav je pretirano strankarstvo iz prejšnjih let zapustilo gotove sledove in posledice, vendar smatram, da so razmere v teh krajih čisto normalne. Mislim, da je potrebno razviti čimveč delavnost v vseh panogah gospodarskega življenja, prav tako pa je treba imeti pred očmi tudi prosvetno plat.

O premoženjskem stanju ljubljanskega Pokojniškega zavoda je poročal na seji zastopnikov PZ v Splitu član upravnega odbora dr. Tomislav Bulat. Med drugim je povedal, da to premoženje znaša okoli 450 milijonov dinarjev, od česar odpade nekako 100 milijonov dinarjev na nepremičnine, 200 milijonov dinarjev na posojila, okoli 100 milijonov dinarjev na vrednostne papirje, 40 milijonov din pa je po raznih bankah. Prevzete obveznosti do članov znašajo 470 milijonov din. Dne 14. julija bo v Ljubljani zborovanje vseh delegatov. Na njem bodo končno veljavno preračunali zaključne račune za 1938-39. To je važno zaradi tega, ker naj ti zaključni računi služijo kot podlaga za razdelitev premoženja PZ med Slovenijo in Dalmacijo.

Skupni sestanek voditeljev opozicijskih strank je bil te dni v Belgradu. Udeležili so se ga za demokratsko stranko predsednik dr. Milan Grol, dr. Boža Marković in Božidar Vijić, za Narodno radikalno stranko podpredsednik Miša Trifunović, Momčilo Ninčić, Miloš Bobić in dr. Mirko Kosić, za socialistično Zivko Topalović in belgradski odvjetnik Aca Pavlović, za JNS pa Jovan Banjanin, dr. Griga Andjeljinić, Bosko Jevtić, no in kdo še — dr. Albert Kramer. Govorili so o notranjih in zunanjih političnih vprašanjih, in bodo svoje mnenje — kakor napovedujejo — podali po nadaljnjih posvetovanjih.

Ni treba pričakovati nobenih sprememb v naši notranji politiki — pišejo zagrebški »Novosti« in se po današnjem stvarnem stanju ne morejo pričakovati kakšne presenetljive spremembe v vladi, v njeni sestavi ali drugače. Politični položaj je tak, da ne more biti še govora niti o sestavi kakšne koncentracijske vlade, o čemer se je tudi govorilo v zadnjem času, ker se belgradska opozicija še ni odločila za nobeno skupno stališče, čeprav se po svetovanju nadaljuje. Se vedno je nejasno, kako gleda opozicija na sporazum, ki je in ostane podlaga našega notranje-političnega življenja. Upanje na sodelovanje sedanje vladne kombinacije z opozicijo še ni z ničemer utemeljeno. Sicer pa tudi sprememba vlade, ki je bila predvčerajšnjim izvedena v resoru za telesno vzgojo, jasno kaže, da se v sami vladi smatra sedanje stanje za nespremenljivo za dogleden čas. »Novosti« pišejo, da so takšna obvestila dobile na odločujočih mestih.

Finski poslanik dr. Onni Talas po šestletnem službovanju v Belgradu zdaj odhaja za poslanika v Rim. Bil je obenem tudi poslanik na Madžarskem in v Bolgariji. O njem je bilo v naši javnosti kaj malo govora kljub temu, da se je ves posvetil preučevanju razmer po raznih krajih Jugoslavije. Poznamo ga tudi kot gosta na Bledu, kamor se je večkrat pripeljal z avtomobilom. Lahko smo tudi ponosni na njegovo izjavo v kateri je dejal, da ni nikjer na svetu še videl tako lepih krajev, kakor so naši. Bil je ves čas svojega službovanja na tem mestu tudi vnet član Skandinavsko-jugoslovanskega društva v Zagrebu, in je izrazil željo, da bo ostal tudi v bodoče, čeprav bo v Italiji. Pri nas si je pridobil mnogo prijateljev tudi že zaradi velike priljubljenosti, ki jo uživajo Finci na splošno.

Izdelan je bil načrt za obnovo Adamovičevega naselja v Novem Sadu. To naselje je bilo letos marca in aprila meseca silovito prizadeto od poplave. Včeraj je bila v banški palači v Novem Sadu posebna konferenca, pri kateri so bili prisotni med drugimi tudi minister za zgradbe dr. Krek, minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Budisavljević, ban dunavske banovine dr. Kijurina in novosadski župan dr. Petrović. Minister dr. Miha Krek je dal za častnike po konferenci naslednjo izjavo: »Sešli smo se, da bi skupno preučili vse elaborate in podatke o ogromni škodi, ki jo je bila napravila letošnja poplava v Novem Sadu in njegovi najbližji okolici ter da se lotimo vprašanja, kako bi s skupnimi napori utegnili predvsem izkazati največjokolič pomoč tistim, ki so ostali brez domov in ki nimajo sredstev za to, da bi si vnovič postavili domovanja. Napravljen je bil načrt skupnega financiranja, in ta načrt bomo predložili vladi s prošnjo za pomoč.«

V bližini železniske postaje v Slavenskem Brodu je prišel ob življenje stiriinšestletni Jovo Cvetičanin iz Dervente. Cvetičanin se je vozil kot »slepi potnik« v nekem tovornem vagonu. Ko je voz prišel v bližino železniske postaje v Slavenskem Brodu, se je Cvetičanin mislil previdno izkrcati in skočiti z vagona, da ga ne bi nihče opazil. Skok pa je bil tako nesrečen in neroden, da je padel Cvetičanin naravnost na glavo. Prebil si je pri padcu lobanjo ter je obležal na mestu mrtve.

Iz Gorice, s Krasa in iz Istre

Pred letalskimi napadi je zdaj kar mir

Zadnji teden je bil v Julijski Krajini dosti miren in se skoro ni poznalo, da je vojna. Kar nič več ni bilo sovražnih letalskih napadov, ki so prejšnji teden prinesli toliko razburjenja in preplazenosti. Niti zavezniška, niti italijanska uradna vojna poročila niso ta teden omenjala, da bi bili kje izvedeni sovražni napadi na pomembnejše kraje v vzhodnem koncu Severne Italije, v Julijski Krajini. Pa saj so imeli ljudje še vedno dosti govoriti o prejšnjih letalskih napadih, ki jih je sovražnik vprizoril med drugim tudi v Trstu, na elektrarno v Plavah, ki je po še nepotrjenih poročilih porušena, dalje na razna važnejša prometna križišča na Krasu, na električne transformatorje v Opčini in v Divači ter pri Sv. Petru na Krasu. Dovolj so ti napadi povzročili strahu in tudi škode, ter so se ljudje zdaj, ko so napadi ponehali, kar nekoliko oddahnili. Sicer pa imajo dosti drugih skrbi in res ni treba, da bi jih jim delali še takšni nepričakovani ali nevarni napadi iz zraka. Ta teden ni bilo kar nobenih uradnih poročil o ponovnih napadih na primorske kraje, in hvala Bogu, da jih ni bilo, saj si jih ljudstvo gotovo vse prej kot želi. Ljudje res niso več toliko ravnodni, kako je ob takšnih napadih, ter žele da bi imeli ne samo v prihodnjem tednu, pač pa tudi za vselej mir pred njimi.

Žalostna usoda treh neustrašenih Slovencev v Belgiji

Človek si le težko predstavlja, da bi bilo ob tako silovitih spopadih, kakršni so bili in so še na evropskem Zahodu, civilistom popolnoma prizanešeno. Saj to na vse zadnje tudi ni mogoče. Zdaj so se zvedele tudi nekatere podrobnosti, kako je bilo pri spopadih na primer v Belgiji, žalostne podrobnosti, ki bodo brez dvoma zanimalo najbolj nas Slovence. Nismo se neopravičeno bali za usodo svojih rojakov, ki jih je vojna doletela na delu v Belgiji. »Piccolo« je pred nedavnim objavil poročilo, v katerem med drugim pravi, da so bili tam ustreljeni tudi trije Slovenci iz Idrije. Celoto pravi, da so jih ustrelili Francozi kar s strojnimi. Če je poročilo čisto resnično, v to se ne moremo spuščati, lahko pa nekaj tudi verjamemo. Bili so to idrijski rudarji, ki so delali v Fleurusu v bližini Charloija, in sicer Josip Gantar, Hieronim Seljak in Matej Velikajne. Ko je vojna sovražna vojska v Belgijo, niso hoteli bežati, pa so to svojo neustrašenost morali plačati s smrtjo.

Nova delavska vas v Žavljah

Iz Trsta poročajo, da dela za zgraditev nove italijanske delavske vasi, ki se bo imenovala

Bankir Jankole pride sedaj pred sodišče

Millijonske špekulacije — žrtve opeharjene za okoli 3 milijone din Mnogi so bili ob težke tisočake

Ljubljana, 23. junija. Mali kazenski senat bo te dni pričel razpravljati o finančnih manipulacijah in transakcijah na veliko, ki jih je izvajal dolga leta bankir Miro Jankole, izrabljajoč gospodarske stiske in pomanjkanje denarja v letih, ko je pritisnila tudi v naše kraje gospodarska kriza, in iskajoč svoje žrtve med sloji, ki so si s trudom in težavo prihranili kake vsote za slabe čase in starost in ki so prihranke zaupali denarnim zavodom. Miro Jankole je bil prebrisan in navihlan špekulant, ki je iskal povsod velike dobičke in je nastopal kot prav premožen gospod, ki je bančni ravnatelj, lastnik banke, predsednik upravnega odbora »Slovenske banke« in še pod drugim naslovom. Za ta proces je povsod živahno zanimanje in ni čudno, da so mnogi oškodovanci že pred dnevi opozorjali uredništva dnevnega časopisa na Jankoletov proces. Taki procesi, ki imajo za predmet razne bančne sleparije in manipulacije, so prav redki pri nas.

Pred vojno je vzbudil med našim narodom velik poplah polom Glavne posojilnice v Ljubljani, ki je bil zavod z neomejeno zavezo.

Po vojni je bil polom tako imenovane Peskove Ljubljanske posojilnice. Tu so mnogi ljudje izgubili vse svoje prihranke. Visoke obresti, ki jih je ta zavod obljuboval za hranilne vloge, so mnoge ljudi premotile, da so dvignili svoje velike prihranke in vloge pri solidnem zavodu in jih prenesli k Pesku. Izgubili so vse in postali so na stara leta siromaki!

Sedaj je tretji primer, da prihaja pred kazenske sodnike polom denarnega zavoda, odtodno sleparije njenega lastnika.

Jankole Miro se je v javnosti pojavil v letih, ko je javnost teroriziral »Orjuna«. Najprej je na Kongresnem trgu v poslopu Filharmoničnega društva otvoril malo »Efektno banko«. Kupčeval je s srečkami in raznimi vrednostnimi papirji. Povsod je imel finančne in bančne zveze. Špekuliral je s tujo valuto. Tu se je pa kmalu temeljito uredil. Po 9 mesecih je bil nad »Efektno banko« odprt konkurz, ki je bil kmalu ustavljen, ker ni bilo kritja za stroške konkurznega postopanja. Kmalu nato se je bankirju Miru Jankoletu posrečilo, da je dobil koncesijo za ustanovitev »Komandinte družbe Miro Jankole« v Ljubljani. Ta družba je imela svoje uradne prostore na Aleksandrovi cesti v palači Viktorija. Posli družbe so bili prav različni, predvsem in v prvi vrsti posredovanja pri raznih bančnih akcijah in trgovina s hranilnimi knjižicami. To posebno od l. 1932 naprej. Ta družba je formalno po zapisnikih trgovskega registra na okrožnem sodišču prenehala poslovati l. 1938. Miro Jankole, kot spreten špekulant s hranilnimi knjižicami, ki je znal izkoristiti stiske in težave raznih vlagateljev, je naposled l. 1933 prevzel že davno falitno »Slovensko banko«. Zgodovina te povojne banke je prav pisana in zanimiva. Že svoj čas smo omenili, kako je bila ustanovljena in kako odlični slovenski finančniki, gospodarstveniki in denarničarji so bili člani upravnega odbora te banke. »Slovensko banko« sta prav za prav ustanovili Anglo-avstrijska banka na Dunaju in Praska kreditna banka v Pragi. Temeljni kapital je znašal 7.500.000 din. Izdanih je bilo do 73.000 delnic. »Slovenska banka« je začela poslovati leta 1922. Obe inozemski banki sta leta 1930 sklenili s propadlo »Slovensko banko« poseben aranžma, tako da je ta banka postala lastnica »Slovenske banke«. Ko je »Slovenska banka« propadla, bi logično in naravno morala iti v konkurz tudi »Slovenska banka«. Do tega ni prišlo, ker je bila do sedaj poravnava z upniki ki so dobili 11.000.000 din. Leta 1933 pa je prevzel banko Miro Jankole, ko se mu je posrečilo dobiti v roke do 72.000 kosov delnic. Kako je izvedel to operacijo, je deloma uganka! »Slovenska banka« prav za prav že od l. 1927 ni imela temeljne glavnice 7.500.000 din, ki je bila dejansko izgubljena. Jankole je najprej špekuliral in se povsod žiriral kot soliden in premožen finančnik. Izvrševal je bančne posle zelo

»Aquilina« in bo stala v Žavljah blizu tamkajšnje rafinerije, lepo napredujejo. Pravijo, da bo del vasi, ki bo stal okoli tri milijone din, končan že do jeseni. Stanovali bodo v tej novi vasi samo delavci in uradniki iz tamkajšnje rafinerije. Hišice bodo dvostanovanjske in bo vsaka imela tudi vrt. Samci bodo imeli hišice čisto zase, da se bodo tudi v tem oziru ločili. Najbrže ta samska stanovanja ne bodo tako udobna, to pa zato ne, da bi se jih čim več premislilo in pravočasno stopilo v zakonski stan. V Italiji namreč starih samcev ne vidijo posebno radi.

165 metrov globoka naravna »ledenica«

Svet v Julijski Krajini kaj pridno raziskujejo jamarji, saj pa imajo v ta namen od države tudi lepo podporo v denarju tako, da se jim ni treba boriti pri delu še s finančno platjo. Država že ve, zakaj to delo podpira. Bržčas ne zato, ker ji pri naša škoda. Posebno med Tržačani je dosti vnetih jamarjev, ki so dosegli tudi že marsikak uspeh. Takšnih pa gotovo ne mnogo kot zadnjih, ko so odkrili na Trnovski planoti nekaj novih jam. Imenujejo jih »ledenice«, ker je v njih tudi poleti led zaradi nizke temperature, ki vlada v njih. Nekaj »ledenice« so odkrili že prej in so iz njih zakladali Trst z ledom. Zdaj se je jamarjem posrečilo priti na dno neke nove takšne jame, ki je globoka nič manj kot 165 m. Naš Kras torej skriva v sebi še dokaj zanimivih posebnosti, tudi takšnih, ki si jih hodijo ogledovat še tuji.

Skrb za umno kmetovalstvo

Če hočete kmečkemu človeku obdržati na kmetih in mu vcepiti smisel za umno kmetovalstvo ter obenem veselje za delo, ki je po krivici vse preveč prezirano, morate za to poskrbeti ob pravem času in na pravem mestu. Italijani, ki se zavedajo velikih koristi, katere jim nosi poljedelstvo, so ustanovili zdaj tudi posebne vrste šole in tečaje za kmetstvo mladino. Vanje imajo dostop otroci, ki so dokončali ljudsko šolo. Pa ne samo, da ima dostop v te šole in tečaje, pač pa je tak pouk do 14 leta celo obvezen. Po neštetihih krajih v Julijski Krajini so bili takšni tečaji že ustanovljeni. Obiskati jih mora tudi ženski naraščaj, ki pa se seveda uči predvsem ženskih del. Takoj po končani šoli grede učenci na polje delat in niso zato hodili v to šolo, da bi potem še naprej študirali kmetištvo na višjih poljedelskih šolah. Sicer imajo tudi to možnost, toda za Julijsko Krajino to ne pride dosti v poštev, ker takšnih višjih poljedelskih šol tu ni. Če pa bi jih hoteli obiskati kje drugod o Italiji, pa je treba imeti potreben denar. Tega pa vselej ni.

rafinirano. Izkazoval je na videz pravilne bilance, tako da so ljudje zaupali zavodu in so bili prepričani, da je banka solidna in solventna. L. 1938 pa se je izkazalo, da je »Slovenska banka« prezaobljena in da znaša dolg nad 10.000.000 din. Bankir Jankole je znal tudi tako voditi knjige, da je bila njemu banka dolžna nad 5.000.000 din, ko je bil dejansko on banki dolžan.

Ljudje so bankirju zaupali in mu izročali dobre hranilne knjižice v zastavo, on jim je pa dajal večja posojila. Podpisati pa so morali stroge pogoje. Ko je bankir dobil dobro knjižico v roke, jo je takoj prodal naprej. S temi manipulacijami je bankir opeharil nad 160 vlagateljev za okoli 2 milijona 750.000 din. Prav sedanj proces bo pokazal, kako je znal zviti bankir izrabljati revne, nepoučene ljudi, delavce, kmete, obrtnike in varčevalce. Mnoge je spravil ob težke tisočake. Delal je brezvestno in neumiljeno.

In kako je znal nadležne ljudi varati? Ko so ljudje zahtevali vrnitev svojih hranilnih knjižic, jim je pripovedoval cele romane o velikanskih bančnih poslih, kako bo njegovo banko prevzela inozemska skupina, kako bo dobil iz Nemčije milijon nemških mark, da bo lahko povišal delniški kapital kar na 22.000.000 din, in še druge zgodbe.

Bankir Miro Jankole spada med one brezvestne špekulante, ki so se vrgli na uboge vlagatelje, širili med njimi vzemirajoče vesti o denarni krizi, da bo naš denar propadel, ter se ponujali zbežanim in v stiski se nahajajočim vlagateljem kot edini rešitelji. Značilno je, da se je bankir Jankole januarja 1937 na sodišču še pobahal, da ima do 1.000.000 din premoženja, pozneje pa je pred okrajnim sodiščem na izvršilnem oddelku podal razodetno prisego, da nima nobenega premoženja. Razprava proti njemu se prične danes dopoldne.

Nov dijaški konvikt v Celju

Celje, 23. junija.

Ko stopaš po Mariborski cesti proti Gaberju vzbudi tvojo pozornost lepa moderna dvonadstropna stavba z velikimi okni in svetlimi dvoranami. Na pročelju bereš napis: »Salezijanski mladinski dom.« Zavod celotno še ni dograjen, vendar so za prihodnje šolsko leto pripravljeni in opremljeni lepi zračni prostori, ki bodo mogli sprejeti okrog 50 dijakov.

Vsem staršem, ki bi radi dali svoje sinove v šole, pa so zaradi oddaljenosti in skrbih zanje, priporočamo, da jih zaupajo novemu dijaškemu konviktu. Vzgoja v zavodu je v rokah salezijanskih duhovnikov, ki po genijalnih načelih največjega vzgojitelja in poznavevala mladine vodijo mlade duše v naravno in nadnaravno zrelost.

Zavod je oddaljen od gimnazije le četrte ure. Fantje imajo v zavodu natančno določen dnevni red, skrbno nadzorstvo, redne korepeticije, za manj nadarjene tudi izredne instrukcije na željo staršev. V zavodu se jim nudi tudi prilika, da se izvežbajo v petju, glasbi (klavir, violina, pihala), telovadbi in gledaliških nastopih. Sprejemamo samo dijake za prvi in drugi gimnazijski razred. Za pogoje in natančnejša navodila se obrnite na »Salezijanski mladinski dom, Gaberje, Celje«.

Nova naročila je v brodski vagonski tvornici napravila generalna direkcija državnih železnic. Po naročilu 22 lokomotiv, s katerimi so bili poslednjajci zelo zadovoljni, je zdaj tvornica dobila nova naročila in sicer za 100 tovornih vagonov za normalni tir ter 20 potniških vagonov za ozki tir. Razen tega je bilo v tvornici naročenih še 30 vagonov-cistern. Ker mora tvornica izdelati povrh še 19 lokomotiv za ozke proge — razen teh novih naročil — je zdaj zaposlila veliko število delavstva.

Ljubljana

Koledar

Danes, ponedeljek, 24. junija: Janez Krstini.

Torek, 25. junija: Viljem.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marjini trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 10 in mr. Bohinec, Rimska cesta 81.

1. Mestni domovinski urad zaradi enačenja prostorov v ponedeljek, 24., in v torek, 25. t. m., ne bo posloval za stranke.

Obvezno cepljenje proti davici bo samo še tri dni, t. j. v ponedeljek, torek in v sredo, torej 24., 25. in 26. t. m. v Mestnem domu vsak dan od 9 do 11 dopoldne in od 16 do 18. Opozorjamo starše, naj otroke zanesljivo pripeljejo cepiti že zaradi težke odgovornosti za zdravje otrok in tudi zato, ker se nikakor ne bodo mogli izogniti posledicam zakona. Te posledice so občutili že tudi starši nekaterih dečkov, ki bi bili morali biti poslani za mestnimi kolonijami na počitnice, a niso bili še cepljeni proti davici in zato ne smejo na letovanje.

Umetnostno - zgodovinsko društvo v Ljubljani priredi v sredo, 26. junija izlet na Brezje, Ljubno, v Radovljico in Lesece, Odhod s Kongresnega trga ob 2 popoldne. Zglasiti se je v trgovini Podkrajšek na Jurčičevem trgu do srede ob 11 dopoldne. — Avtobus 40 din.

Prost vstop v razstavo g. A. Kosovih monumentalnih slik. Prenos slike v bansko palačo je bil na merodajnem mestu odgojen z željo, da se nudi možnost ogleda tudi najširši javnosti, zaradi česar bodo slike v ponedeljek 24. in torek 25. t. m. v Jakopičevem paviljonu brezplačno dostopne.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

Opera: Začetek ob 20.

Ponedeljek, 24. junija: »Carmen«, Red B.

Torek, 25. junija: zaprto.

Sreda, 26. junija: »Carmen«, Red Sreda.

Četrtek, 27. junija: »Carmen«, Red Četrtek. — Zaključek operne sezone.

Upriporitev Bizetove opere »Carmen« je dosegla po zaslugi dirigenta dr. Svara, šef-režiserja Debeveca, nosilcev glavnih partij, na čelu jim Kogojev, Franzla, Janka in Ribičev ter celokupnega zbora, baleta in orkestra, odličen uspeh. Slikovita insecenacija in kostumi ter z vsem prizadevanjem podane partije, so prinesli izvajalcem mnogo ploskanja med dejanji in ob sklepu. Nočinja predstava bo za abonente reda B.

Radio

Program radio Ljubljana

Ponedeljek, 24. junija. 7. Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 12 Iz otroške sobe (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13 Objave — 13.02 Opoldanski koncert Radijskega orkestra — 14 Poročila — 18 Zdravstveno predavanje: Nekaj o dieti (ga. dr. Božena Zajc-Lavričeva) — 18.40 Slovenski delež v tujih kulturah: Znanstveniki (g. prof. Vilko Novak) — 19 Napovedi, poročila — 19.20 Nac. ura — 19.40 Objave — 20 Veseli zvoki (plošče) — 20.30 Opera glasba. Sodelujejo ga. Ksenija Vidali, g. Jean Franzl, člana ljubljanske opere, in Radijski orkester. Dirigent D. M. Sijanec — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Za boljšo voljo (plošče).

Drugi programi

Ponedeljek, 24. junija. — Belgrad: 22 Pevski koncert gđc. Anite Mezetove. — Zagreb: 21.30 Mandolinski koncert. — Bratislava: 22.15 Zabavna glasba. — Praga: Zabavna glasba. — 21.40 Sonata za gosli in klavir. — Sofija: 20 Simf. koncert. — Budimpešta: 20.10 Koncert Wagnerjevih skladb. — Bukarešta: 21.30 Komorna glasba.

Belgradska kratkovalovna postaja: YUA, YUB (49.18): 19.45 Poročila v slovensčini, YUF (19.69): 1.55 Oddaja za Južno Ameriko, YUG (19.69): 3.00 Oddaja za Severno Ameriko.

Naredba

bana dravske banovine o prepovedi točenja alkoholnih pijač vojaškim obveznikom za časa vpoklica na orožne vaje.

Zaradi ohranitve miru in reda ob vpoklicih vojaških obveznikov na orožne vaje izdajam na temelju čl. 66 in 67 zakona o notranji upravi za področje dravske banovine naslednjo naredbo:

§ 1.

Dne 26. junija 1940, ko bodo vpoklic vojaških obveznikov na orožne vaje, ter en dan prej in en dan potem, prepovedujem vsakršno oddajanje ali točenje alkoholnih pijač vsem vpoklicanim vojaškim obveznikom in njih spremljevalcem bodisi v javnih lokalih, bodisi po zasebnikih.

§ 2.

Alkoholne pijače, ki bi jih nosili vojaški obvezniki ali njih spremljevalci s seboj, bodo odvzete.

§ 3.

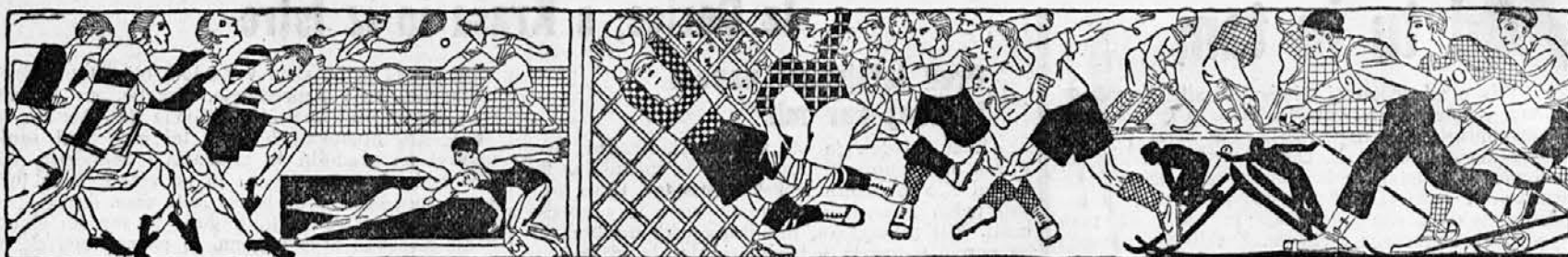
Prekrški te naredbe bodo kaznovani po čl. 69 t. 2 zakona o notranji upravi v zvezi s § 12 Zakona o spremembah in dopolnitvah tega zakona, z globo od 10 do 1000 din, če pa globa ne bo plačana v določenem roku, z zaporom od 1 do 20 dni.

§ 4.

Ta naredba stopi v veljavo takoj po razglasitvi na krajevno običajni način v vsaki občini. Za bana, pomočnik: dr. Majeen, s. r.

Mislil je, da je njegova snaha v zvezi s čarovnicami, pa jo je poskušal ubiti. Kosta Grujić, ugledni posestnik iz vasi Bašaida pri Veliki Kikindi je poskušal ubiti svojo snaho Lenko, ker je mislil zanj, da ima zveze s hudimi duhovi in s čarovnicami. Že dalj časa se je zastran nje kregal s svojim bratom ter trdil, da je ona kriva, ker se denar na noben način neče ustaviti v njegovi hiši. V zvezo s čarovnicami snahu Lenko je spravil tudi to, da mu je iz omare izginilo 10.000 din. Zato je sklenil, da jo bo ubil in ji tudi odsekati glavo, ker je menil, da bo potem dobil denar nazaj. Neki večer je zdaj srečal Lenko, ko se je z vozom vračala v vas ter jo je napadel z nožem. Lenki pa se je posrečilo, da mu je usla ter ga je naznanila na bližnji orožniški postaji. Na zaslišanju je Kosta še vedno trdil, da je v dno srca prepričan, da ima njegova snaha v zvezi s čarovnicami.

Šport čez nedeljo

Dva jugosl. kluba v II. kolu za mali srednjeevropski pokal

BSK je tudi v Bukarešti zmagal nad Venusom z 1:0 ter pojde z Gradjanskim v drugo kolo
Brez mednarodne izkušnje je sarajevska Slavija katastrofalno izgubila v Budimpešti s Ferencvarošem 1:11

Gradjanski : Ujpest 1:0 (0:0)

Budimpešta, 22. junija.

Za povračilno tekmo z madžarskim moštvom Ujpesta je vladalo v Budimpešti izredno zanimanje. Madžari so kljub težkemu porazu v Zagrebu računali, da se jim bo vendar posrečilo premagati Gradjanski s tolikšno razliko golov, da bi se Ujpest kvalificiral za drugo kolo tekme za mali srednjeevropski pokal. Za tekmo je zaradi tega vladalo veliko zanimanje in je bilo na igrišču Ujpesta v Budimpešti kljub delovnemu dnevu okoli 10.000 gledalcev. Velike nade, ki so jih stavili Madžari v svoje moštvo, pa se niso uresničile, da, celo več, zmagal je Gradjanski z enim golom razlike in se tako plasiral v drugo kolo tekme.

Obe moštvi sta v glavnem nastopili v istih postavah kakor prejšnjo sredo v Zagrebu, zlasti Gradjanski ni prav nič spremenil moštva. Ujpest je namesto srednjega napadalca postavil znanega Szengelerja. Domače moštvo je spočetka igre silovito navalilo na vrata Gradjanskega in pol ure Zagrebčani niso mogli razkleniti tesnih pleš, v katerih so jih držali Madžari. V tem delu igre se je napad vrstil za napadom in le veliki sreči in odlični obrambi golmana Gradjanskega Urha je pripisati, da je ostal rezultat neodločen. Madžari so zamudili veliko število zelo lepših situacij. Gradjanski je le včasih prišel pred gol Madžarov. V zadnji tretjini prvega polčasa so Zagrebčani z igrali malo bolje in držali igro v glavnem odprto. Rezultat prvega polčasa je ostal neodločen.

Tudi v drugem polčasu je imel Ujpest več ugodnih prilik, da bi dosegel gol. Toda Gradjanskega je spremljala neverjetna sreča. V 16. minuti drugega polčasa je padel edini gol, in sicer na ta-le način: Na lahko žogo, ki se je kotalila proti голу Ujpesta, so hkrati startali trije igralci, golman in branilec Ujpesta in srednji napadalec Gradjanskega Lešnik. Zaradi nesporazuma domače obrambe se je žoga nalahno prikotila v gol Ujpesta. Krivda za ta gol leži predvsem na branilcu in golmanu

Ujpesta, ki sta čakala drug na drugega toliko časa, da je žoga prišla v gol. Z zmago v Budimpešti je Gradjanski dosegel spet nov lep uspeh. Dve zmagi Gradjanskega nad renomiranim nasprotnikom, ki je lansko leto zmagal v konkurenci za srednjeevropski pokal, je moštvo zagrebških purgarjev dvignila na veliko višino. Tekmo je sodil romunski sodnik Iliescu.

Rapid : Hungaria 3:0 (2:0)

BSK : Venus 1:0 (1:0)

Bukarešta, 23. junija.

Na stadionu Onef v Bukarešti je bila pred 45.000 gledalci odigrana povračilna tekma za srednjeevropski pokal. Bukareški Rapid je zaslužen zmagal in se je plasiral s 3:0 v polfinalu.

BSK iz Beograda je zaslužen premagal z 1:0 prvaka Romunije Venusa in se istotako plasiral v polfinalne tekme. Edini gol je zabil v 9. minuti Božović.

Ferencvaros : Slavija (Sarajevo) 11:1 (3:0)

Budimpešta, 23. junija.

Sarajevska Slavija je v povračilni tekmi za srednjeevropski pokal v Budimpešti pretrpela od Ferencvarosa hudo katastrofo. Po tekmi v Sarajevu, ki je končala s 3:0 za Slavijo, je vsakdo pričakoval, da bo Slavija pokazala v Budimpešti vendarle večji odpor. Sicer nihče ni pričakoval, da bo Slavija zmagala, vendar pa tudi najbolj pesimistično razpoloženi športniki niso mislili, da bo Slavija tako hudo tepena.

Turnir SK Slavije na igrišču Mladike

Ljubljana, 23. junija.

Petletnice svojega obstoja in športnega dela je agilen športni klub Slavija danes proslavil z nogometnim turnirjem, katerega so se udeležili celjska Jugoslavija, SK Litija, Mladika in prireditelj SK Slavija. Ta turnir je bil pod pokroviteljstvom bana dravske banovine dr. Marka Natlačenca. Turnir je v celoti prinesel štiri lepe, zanimive in borbene tekme enakovrednih klubov. Kljub temu pa moramo reči, da sta obe gostujoči moštvi SK Jugoslavija in SK Litija v Ljubljani s svojo lepo igro presenetili. S precejšnjo gotovostjo smo računali, da bo zmagovalac tega turnirja ljubljansko moštvo. Zgodilo se je pa ravno nasprotno. Od ljubljanskih moštev SK Mladike in prireditelja SK Slavije ni prišlo niti eno moštvo v finale. Finalna tekma je bila torej domena gostujočih moštev SK Jugoslavije in SK Litije.

SK Jugoslavija : SK Slavija 3:2

Kot prvi par sta danes dopoldne nastopila SK Jugoslavija iz Celja in SK Slavija iz Ljubljane. Celjska Jugoslavija je proti pričakovanju dala pravo dobro igro in je zmagala nad ljubljanskim s 3:2. Rezultat je realen in odgovarja resnični vrednosti obeh moštev. Jugoslavija se je skratka predstavila kot dobro in zanesljivo moštvo, kateremu ljubljanski drugorazredni klubi niso bili kos.

SK Litija : SK Mladika 5:2

SK Litija je v Ljubljani kaj malo poznan gost. Spritno zadnjih uspehov SK Mladike ni nihče pričakoval, da se bo temu provincialnemu klubu posrečilo tako prepričljivo premagati SK Mladiko, ki je imela letos proti koncu prvenstvenega tekmovanja nekaj resnih priložnosti. Zmaga SK Litije pa ni bila prav nič slučajna, ampak povsem zaslužena. Tudi to moštvo je pokazalo za našo provinco kaj dober nogomet. Moštvo SK Mladike danes ni bilo v prav posebni formi. Zdi se, da medsebojni spori igralcev, ki so se očitovali celo danes na igrišču, mnogo škodilo homogenosti in udarnosti to enajstoročice. Zmaga SK Litije nad slabšeji nasprotnikom je bila danes povsem zaslužena.

SK Mladika : SK Slavija 0:0

Kot prva popoldanska tekma je bila tekma obeh dopoldanskih premagancev SK Mladike in SK Slavije. Igra je ostala neodločena, kar najbolj odgovarja dejanskemu razmerju sil na igrišču. Po končani tekmi je torej moral odločiti žreb, kdo bo dobil tolažilno darilo, ki ga je razpisal prireditelj. Topot prireditelju sreča ni bila naklonjena in je moral pokal pokloniti srečnejši SK Mladiki.

SK Litija : SK Jugoslavija 2:1

Končno sta se srečali še obe zmagovalni enajstori Litijčanov in Celjanov. Igralci Jugoslavije so v prvem delu igre pokazali veliko borbenost in požrtvovalnost. Igrali so prav dobro, toda Litijčani, zlasti njihova obramba je bila zelo okretna in ves čas na mestu. Zmagali so Litijčani zaslužen s tesnim rezultatom 2:1, ki jim je prinesel prav lep pokal, ki ga je razpisal prireditelj tega turnirja SK Slavija.

Dopoldne in popoldne je bilo na igrišču kakih 300 gledalcev, ki so precej bučno navijali za svoje igralce, pri gostujočih moštvih pa so naklonili svoje simpatije celjski Jugoslaviji. Po prikazanem nogometu moramo reči, da so simpatični Litijčani povsem zaslužen zmagali pri tem turnirju.

12 letni fant ubil 6 letno dekletce

Maribor, 23. junija.

Današnja lepa nedelja je izvabila tudi otroke revnejših slojev v gozd nabirati borovnice. Tako se je nahajala v gozdu v Dogašah ob Ptujski cesti večja skupina otrok, med njimi dve sestrici, 6 letna in 8 letna hčerka delavca Franca Kavčiča iz Dogaš. Ko sta deklici že nabrali precej borovnic, sta mislili proti poldnevni iti domov. Naenkrat se zakadi v 6 letno Ido Kavčič nek fant in ji hoče iztrgati košarico z borovnicami iz rok. Deklica, ki se je trudila, da je nabrala nekaj borovnic, se mu je upirala, nakar jo je deček pahnil, da je z glavo priletela na kamen, si prebila desno senco in je bila pri prici mrtva. Podivjani fant je 12 letni Anton Kac, nezakonski sin delavke, ki je obiskoval četrti razred ljudske šole v Brezju, sedaj pa je bil na počitnicah kot pastir pri posestniku Francu Prošmanu v Dogašah.

Dramatičen je bil pogled, ko je osemletna sestra vzela v naročje svojo šestletno mrtvo sestro in jo odnesla do bližnje gospe, ki je tudi nabirala borovnice, in ji je rekla, da sestra ne diha. Slučajno je prišel mimo posestniški sin Franc Sabeder s Ptujске ceste, ki je poskusil deklico z umetnim dihanjem obuditi k življenju. Bilo pa je vse zastoj, ker je bila deklica že mrtva. Na deklici ni bilo opaziti nobene poškodbe, kakor samo majhno prasko na nosu in modro podplutbo na desnem sencu. O tem je bilo obveščeno takoj orožništvo, ki je došlo na lice mesta in ugotovilo dejansko stanje.

kako oblast visoko ceni gasilsko organizacijo, gasilsko disciplino, ljubezen in požrtvovalnost, in pa, ker država oblast visoko ceni delavski stan, ki dela in ustvarja dobrine, od katerih živi delavec, živi ljudstvo in država. Slovesnosti, pri kateri je sodelovala vojska godba 39. pešpolka z g. podporočnikom Fabijanovičem na čelu, so se udeležili tudi ravnatelj državnega rudnika v Zabukovcih g. Kenda, inženir Podkrajšek in Cinderman.

Atletski dvoboj Madžarska : Jugoslavija 122 : 70

BLGSG

Na igrišču BSK so se danes dopoldne odigrale atletske tekme med našo in madžarsko reprezentanco. Prisostvovalo je tekam 2000 gledalcev, med njimi tudi minister za telesno vzgojo ljudstva g. Pantič, maršal dvora Colak-Antić, madžarski trgovski minister Varga in madžarski poslanik v Beogradu Bakasz-Bessenley in budimpeštanski župan. Po večerajšnjem stanju, ki je bilo 58:35 za Madžarsko, ni nihče pričakoval, da se bo stanje zboljšalo v našo korist, zlasti ker naši najboljši atletski niso mogli nastopiti. Madžari so se danes pokazali kot izvrstni tekači in so zasedli v vseh disciplinah za tek prva mesta. Naši so edino v skoku v višino in v metu kladiva zavzeli prvo in drugo mesto. Rezultati:

Tek na 400 m: Onodi (M) 50.6, 2. Šandor (M) 50.7, 3. Klinar (J) 51.6, 4. Oberšek (J) 52.

Tek na 100 m: Szegetvari (M) 11.2, 2. Štefanovič (J) 11.4, 3. Novak (M) 11.4, 4. Jovanovič (J) 11.6.

Tek na 1500 m: 1. Hircš (M) 4:01.3, 2. Farkas (M) 4:02.1, 3. Kotnik (J) 4:04, 4. Košir (J) 4:09.4.

Skok v višino: 1. Abramovič (J) 1.85, 2. Živkovič (J) 1.82, 3. Gašpar (M) 1.78, 4. Partoši 1.74.

V skoku v višino sta danes nastopila prvi dva juniorja Abramovič in Živkovič, ki sta stara šele po 17 let in sta zavzela prvo in drugo mesto.

Kopje: 1. Rotšeli (M) 62.20, 2. Mauser (J) 60.82, 3. Bachi (M) 59.78, 4. Markušič (J) 55.77.

Troskok: (J) Šomlo (M) 14.17, 2. Lazarevič (J) 14.07, 3. Horvat (M) 13.67, 4. Simonovič (J) 13.12.

Tek na 400 m z ovirami: 1. Kiš (M) 58.4, 2. Keresturi (M) 58.8, 3. Rehm (J) 62.5, 4. Kotnik (J) 62.5.

Met kladiva: 1. Ing. Stepišnik (J) 48.57, 2. Gojič (J) 42.81, 3. dr. Rath (M) 42.42, Pertalan (M) 39.11.

10.000 m: 1. Nele (M) 32:24.3, 2. Estergoni (M) 32:27.3, 3. Kvas (J) 34:55, 4. Bručan (J) 35:19.4.

Štafeta 4 krat 400 m: 1. Madžarska 3:25.2, 2. Jugoslavija 3:33.3.

Prvenstvo Slov. nogom. zveze:

SK Železničar : ISSK Maribor 2:1

Maribor, 23. junija.

Na stadionu SK Železničarja je bila odigrana prva tekma za prvenstvo Slovenske nogometne zveze, s pričetkom ob 18. uri. Tekma je bila ob lepem vremenu in je bila precej ostra. Kljub temu, da je proti koncu drugega polčasa SK Maribor igral samo z 10 igralci, mu je vseeno uspelo zabiti častni gol. Za tekmo je vladalo precejšnje zanimanje, vendar gledalci niso prišli na svoj račun, ker se ni videlo lepega športa, temveč samo nabijanje žoge. Tekmo je sodil g. Veble iz Celja.

Prva tekma za juniorsko prvenstvo Slov. nogom. zveze:

SK Ljubljana jun. : ISSK Maribor jun. 5:0

Škoda, da je na to lepo in zanimivo tekmo prihitelo tako malo gledalcev. Če bi bili prišli, bi se brez dvoma vračali zadovoljni.

Ljubljanski juniorji so danes dokazali, da je ljubljanski juniorski nogometni sport izdatno boljši od juniorskega nogometnega športa v Mariboru. Edino v fizičnem pogledu so bili slabši od gostov, sicer pa so jih prekašali v vsem: v startu, v podajanju, tehnično in taktično, v kombiniranju in v svežosti ter izvirnosti zamislov in domislov pri posameznih akcijah. Ze koj v začetku so goste spravili v hudo zadrego, popreje pa so jih imeli v hudih kripih do konca tekme. Čeprav so Mariborčani nekajkrat ogrozili njihova vrata, so bile nevarnosti vselej odstranjene kratko in odločno. Gol se je vrstil za golom — in prav gotovo bi jih bilo še več, če ne bi domači imeli smole. Tudi stodoletne šanse so šle po vodi. Kljub temu pa ima vratar gostov vendarle dva gola na vesti. Ljubljanski napad je delal zelo lepo tudi v polju, pred golom pa se je zlasti izkazal energični in priselbi Ačko, ki postaja prav uporabna moč tudi že za prvo moštvo.

Po današnji tekmi sodeč bo Ljubljana kar močno verjetno zmagala tudi v Mariboru. Sodil je odlično g. Emil Erlich.

SK Celje : SK Mars (Ljub.) 4:4

Celje, 23. junija.

Na igrišču SK Celja se je ob 5. uri odigrala prijateljska nogometna tekma med gornjima moštvoma. Pomladno moštvo SK Celja je nudilo gostom dober odpor. Gostje so predvajali tehnično boljšo igro, domačini pa so se odlikovali v startu in požrtvovalnosti. Rezultat odgovarja poteku igre.

Zagreb : Karlovec 3:3 (3:0)

Karlovec, 23. junija.

Danes popoldne se je odigrala tekma med reprezentancama Zagreba in Karlovec, ki se je končala z rezultatom 3:3 (3:0).

Zagreb jun. : Varaždin jun. 1:1

Zagreb, 23. junija.

Juniorska tekma med Zagrebom in Varaždinom se je končala z rezultatom 1:1 (1:0). Iz obeh tekem sledi, da imajo Varaždinci boljše juniorje.

Gasilska slavnost v delavskih Zabukovcih

Celje, 23. junija.

Vas Zabukovci v delavskem revirju pri Zalcu so imeli danes posebno lepo slovesnost. Gasilska četa v Zabukovcih je kljub težkim časom zbrala lepo vsoto denarja in kupila novo motorno brizgalo. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzel ban dr. Marko Natlačen, ki se je tudi osebno udeležil v spremstvu okrajnega načelnika in senatorja Miheliča.

Slovesnost se je pričela ko se je pripeljal v Zabukovce g. ban dr. Marko Natlačen. Na slavnostnem prostoru se je zbrala velika množica ljudi, posebno Celjske gasilske župe, ki so imeli danes tudi župni izlet. Bana je najprej pozdravil v imenu celjske gasilske župe g. čolgranc Konrad iz Celja. Novo motorno brizgalo je blagoslovil župnik Kosi iz Griž, ki je imel ob tej priliki lep nagovor. Slavnostni govornik g. Kurmik pa se je zahvalil vsem, ki so prispevali k nabavi nove motorne brizgale, posebno osmerim botrom z gospo senatorjevo Miheličevno na čelu. Z navdušenjem so gasilci sprejeli govor g. bana Marka Natlačenca, ki je poveljeval veliko poslanstvo gasilcev v današnjih časih. Ban je prišel na to slavnost, da pokaže,

Dela za nove tržnice so razpisana

V današnjem Službenem listu je objavljen razpis težakih, zidarških, železobetonskih, tesarskih, krovskih, mizarskih in umetnostnokamnoseških del za gradbo mesarskih tržnic ob Ljubljani na Nabrežju 20. septembra, ki bodo segale od oglja kresije ali od sedanega Ferantovega paviljona prav do Zmajskega mosta v dolžini 226 m. Nasproti oglja starega bogoslovja in dalje v širini 20 metrov je projektirana čez Ljubljano velika tržnica v obliki mosta, ki bi po regulaciji vezala podaljšek Kolodvorske ulice z novim magistratom na Vodnikovem trgu. Sedaj so razpisana dela za mesarske tržnice ob Ljubljani. Tržnice bodo pritlične in podkletene, da bodo kleti segale prav do struge Ljubljane in bodo zidovi stali na sedanjih opornih zidovih regulirane Ljubljane. Z novim mostom bodo tržnice razdeljene na dve poslopji. V daljšem poslopiju med Kresijo in Vodnikovim trgom bo 16 tržnic, v drugem poslopiju do Zmajskega mosta pa 14 tržnic. Na cesti bo vsaka tržnica znotraj široka 6 metrov ter proti vodi globoka 5 m in 4.75 m visoka. Toliko bo torej porabnega prostora v posamezni prodajalni, ker v tej meri niso všteti zidovi. Pred tržnicami bo 2.50 m širok hodnik, pokrit s 3.20 m široko streho, da tudi ob deževnem vremenu gospodinj ne bo treba odpirati dežnikov. V vsako prodajalno bo poseben vhod in bodo gospodinj kupovale v prodajalnah, ne pa kar na cesti kakor doslej. Posamezne tržnice so tako velike, da je v vsaki prostora za dva mesarska mojstra in so že tudi tako urejene, da v vsaki mesnici lahko prodajata dva najemnika. V podpriliku je velika klet za shrambo, a pod stopnicami pred shrambo ima vsaka tržnica svoje angleško stranišče. Seveda sta v vsako tržnico napeljana tudi vodovod in elektrika, še posebno pa poudarjamo, da bo v vsako tržnico napeljan tudi telefon. Te tržnice so namenjene samo mesarjem, ki so soglasno izrekli zadovoljnost z njimi in največje priznanje projektantu ter mestni upravi, ki jih prične graditi že sredi julija, da se bodo mesarji v nove tržnice preselili že za novo leto. Za Ljubljano nove tržnice pomenijo eno največjih pridobitev v mnogih oziirih, zlasti pa v zdravstvenem in tudi v estetskem pogledu, saj bo pogled na plemenito arhitekturo tržnic med najlepšimi v našem mestu. Brez projektirane tržnice na novem mostu je kredit za opisane tržnice preračunan na okrog 5 milijonov dinarjev.

S Pogacarjevega trga so se prodajalke sadja deloma že pričele seliti, druge se prično seliti v ponedeljek. Iz velike lesene tržnice se prodajalke sadja preselijo na drugo stran Pogacarjevega trga, kjer sedaj prodajajo ribe.

Mesarji se bodo iz svojih stojnic selili od 8. do 10. julija. Da lahko stavbni delavci že 15. julija prično z deli. Mesarske stojnice bodo začasno premaknjene za 8 m proti Vodnikovemu trgu in neka, tere postavljene tudi na Vodnikov trg ob Mahrovo hišo, ena vrsta jih bo pa lahko ostala tudi za bogoslovjem.

Novico o novih tržnicah bo vsa Ljubljana pozdravila z velikim veseljem, saj bo z njimi izpolnjena stara želja vseh ljubljanskih gospodin in tudi vseh naših mesarjev, ki so vedno za napredek svojega stanu in vsega ljubljanskega mesta.

Tudi naši najširši javnosti je znano, da je vrbska banovina v prosvetnem pogledu od vseh drugih najbolj zaostala. Število nepismenih dosega tam naravnost neverjeten odstotek — 72%! Lansko leto je bilo tam 502 ljudskih šol, ki so imele 985 oddelkov in 942 učiteljev. To se pravi, da je povprek prišla ena šola na 2074 prebivalcev ali na vsakih 42 kvadr. km, en učitelj pa na 1091 prebivalcev. V ljudsko šolo je lani hodilo okrog 60.000 obolobeznih otrok, kar znaša 5.7% vsega prebivalstva v tej banovini. Približno 100.000 otrok pa se v tej banovini sploh ni vpisalo v ljudsko šolo. Ponekod so kraji, v katerih na 3500 ljudi pride ena šola.

Začasni delavci mostarske mestne občine zdaj že tri dni strajkajo. Ker je strajk, nihče ne pometla ulic in jih tudi nihče ne poliva, nihče pa prav tako ne odnaša smeti izpred hišnih vrat. Se celo več, nekateri otroci nalašča nosijo zaboje s smetmi izpred hiš in jih potem objestno razsipajo po vseh mestnih ulicah. Vse ulice so zavite v prašne oblake. Vzrok tega strajka je zahteva, da jim mora mestna občina zaradi sedanjih težavnih gmočnih razmer in zaradi stalno rastoče druginje povisati plače za 30%. Prav tako delavci tudi zahtevajo vpejlavo delavskih kategorij na podlagi kvalifikacije, in dalje jim mora biti priznana tudi pravica do letnega dopusta. Mestna občina je izjavila, da bo delavcem ugodila in sicer na ta način, da bo njihove zahteve sprejela, vendar pa bo treba nekaterih manjših popravkov.

Cloveka — sovo pravijo da imajo v Novem Pazaru. Te dni je tja prišel možak, za katerega nihče ne ve, kako se piše, niti odkod je. Le s težavo ga je mogoče čez dan spraviti iz kakšne jame ali brloga, kamor se zavleče, da prespi dan. Zvečer, v poznem mraku pa se poda ven in gre spost. Oči so mu v temi rumeno svetijo. Nikdar nič ne govori.

Tri kepe premoga je našel na cesti, pa je prišel pred sodišče delavec Stanko Pavkovič letos pozimi, ko je besnela najhujša burja. Te kepe so bile po obtožnici državnega tožilca vredne 80 dinarjev. Ker pa je zemljišče, na katerem je Stanko Pavkovič našel te kepe, last belgajske železnice, postaje, je bil obtožen za tatvino. Pred sodnika se je včeraj zagovarjal, da ni kraljev premoga, ampak da ga je, ko ga je našel na poti, pobral in ga nesel domov, da bi se z njim ogrel, ker je bilo prav tište dni tako hudo mraz. Sodišče je bilo k sreči modro, pa je prišlo do prepričanja, da Stanko premoga v resnici ni ukradel ter ga je tudi osvobodilo od obtožbe.

Tisočaka je dobil pri stavi zagrebški delavec Nikola Bernardič, ker je pretekel pot od Zagreba do Sombora v eni uri in 38 minutah. Bernardič je star 43 let in je že prejel nekaj teklen na tej progi, zdaj pa je izboljšal svoj lastni rekord na tej razdalji za 8 minut. Šel je stavil kar za celega tisočaka, da bo svoj rekord izboljšal — in zdaj je »jurčka« tudi lepo popravil v svoj žep. Za tisočaka se že spleča nekoliko teči in se znojiti. Seveda ni vsak tako urnih krač in tako zdravega srca kakor Bernardič.